

REVISJON AV KOMMUNEDELPLAN FOR LENA

Merknader til planprogrammet behandles i forbindelse med vedtak av planprogram den 11. mars. Så fremt de ikke er av betydning for planprogrammet vil de øvrige merknadene bearbejdes videre og vurderes i forbindelse med førstegangsbehandling av planforslaget som er planlagt senhøstes 2015.

Noen av merknadene er kortet ned, men er i sin helhet vedlagt saken til politisk behandling (med unntak av enkelte vedlegg).

Lena, 27. februar 2015
Espen Brustuen
arealplanlegger

	Overordnede myndigheter	Merknader til varsel om oppstart og forslag til planprogram	Administrasjonens kommentar
1	Oppland fylkeskommune	<u>Planprogrammet</u> - Planprogrammet er oversiktlig og dekker etter det vi kan se de mest aktuelle utredningsbehovene i planprosessen. Vi mener kommunen gjør klokt i å arbeide videre både med boligbygging og næringsutvikling på Lena, både med tanke på konsentrert boligbebyggelse og for å redusere handelslekkasjen ut av kommunen. - Vi ber kommunen merke seg følgende i planprogrammets kapittel 6: - o Det er nevnt fylkesplan for Oppland. Denne gjaldt for 2005-2008, og det er kun retningslinjer for areal- og ressursbruk som fortsatt er førende. - o Rikspolitisk retningslinje for S-ATP heter nå Statlig planretningslinje for samordna areal-, bolig- og transportplanlegging. - o Nasjonale forventninger bør nevnes. En revidert utgave av disse forventes å foreligge nå snart. - Det er positivt at det skal utarbeides en stedsanalyse med fokus på Lenas historiske linjer og bruken av historiske bygninger for Lena. Vi vil anbefale at Riksantikvarens DIVE-metodikk tas i bruk og at man trekker historien tilbake til forhistorisk tid og middelalder. - Det er kjent svært mange automatisk fredete kulturminner i og like rundt planområdet. Det er høyt potensial for automatisk fredete kulturminner i dyrka mark i store deler av planområdet. Vi	Kapittel 6 revideres og punktene som er nevnt utbedres/legges til i nytt forslag til planprogram. Tas til følge, det inntas et punkt i kap. 6; "Overordnede rammer og premisser for

		viser til våre merknader vedrørende undersøkelsesplikten etter lov om kulturminner § 9 i vår uttalelse til kommuneplanens arealdel. <u>Varsel om oppstart</u> <u>Kulturminner og kulturlandskap</u> - Middelalderkirkesteder og -kirkegårder skal vises som hensynssone etter pbl § 11-8, bokstav d. Fylkeskommunen vil ha <i>innsigelse</i> til planen om ikke dette blir innarbeidet. Planen berører Alfstad (id. 52758), et kirkested fra middelalder, som ikke lengre er i bruk. Det er Riksantikvaren som er myndighet knyttet til middelalderkirkesteder, slik at planen bør sendes Riksantikvaren på høring ved offentlig ettersyn. På gården Alfstad er det også gjort funn av en runestein, som i dag befinner seg på Kulturhistorisk museum og det ble i 2011 påvist tufter som trolig er fra middelalder rett sørøst for tunet. I sør ligger det gravhauger og det er gjort flere løsfunn på gården. For å sikre kirkestedets og gårdens omgivelser bør det avsettes en romslig hensynssone c) rundt det fredete området. - I planområdet er det en rekke sentrale gårder og funnsteder fra jernalder og middelalder. Vi har allerede omtalt Alfstad, men også gården Stabo har en rike og sjeldne funn fra jernalder. Lillo er det første moderne handelsstedet på Østre Toten (siste halvdel av 1800-tallet) og har således kulturhistorisk verdi som kulturmiljø. Disse områdene faller innenfor det nasjonalt verdifulle kulturlandskapsområdet for Balke – Lillo og bør sikres som hensynssone etter pbl § 11-8 c), jf. vår uttalelse til kommuneplanen. - Flere bygninger er allerede regulert til bevaring i gjeldende reguleringsplaner innenfor planområdet. Vi forutsetter at vernet videreføres i kommunedelplan for Lena. En Dive-/stedsanalyse vil kunne påvise flere bygninger/bygningsmiljø med verneverdi, som også bør sikres med hensynssone c). - Planområdet berører både det nasjonalt verdifulle kulturlandskapsområdet Balke - Lillo og Pilegrimsleden. - Vi viser også til vår uttalelse til varsel om oppstart av revisjon av kommuneplanens arealdel, der en del merknader også vil gjelde for dette planarbeidet.	<i>planprosessen</i> i planprogrammet som omhandler dette. Merknader til varsel om oppstart vurderes/konsekvensutredes i forbindelse med utarbeidelse av planforslag til 1. gangsbehandling.

2	Fylkesmannen i Oppland	<u>Planprogrammet</u> - I våre innspill til arealdelen og øvrige kommunedelplaner anbefaler vi at kommunedelplanene innlemmes i arealdelen. Dette anbefaler vi også for kommunedelplan for Lena. Alternativt kan det utarbeides områdereguleringsplaner for områder der det er behov for mer detaljert og tilpasset styring. <u>Nasjonale mål og forventninger</u> - <i>Nasjonale forventninger til regional og kommunalplanlegging (T-1497)</i> som kom i 2011 gjelder inntil nye blir utarbeidet, og må tas med i kap.6.1 i planprogrammet. Fylkesmannen forutsetter at nasjonale føringer legges til grunn for planarbeidet jf. også plan- og bygningsloven § 3-1. I planbeskrivelsen bør det komme tydelig fram hvordan relevante nasjonale og regionale forventninger er ivare tatt i planforslaget. Øvrige føringer som hører hjemme under kap. 6.1 er: - o <i>Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging</i> - o <i>St. mld. nr. 26 (2006-2007) Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand</i> - o <i>Meld. St. 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken</i> <u>Sentrale problemstillinger</u> - Kommunen har formulert problemstillinger som ønskes belyst og løst under revideringen av kommunedelplanen for Lena. De fleste av disse går ut på å styrke Lena som sentrum, for å gjøre tettstedet til en attraktiv plass å bo og oppholde seg. Dette er positivt. Vi viser til vår uttalelse ved oppstart av reguleringsarbeid for Valle jordet 19. januar 2015. Her stiller vi spørsmål ved om en slik avgrenset detaljregulering bidrar til ønsket helhetstenkning rundt videre utvikling av Lena. Vi anbefaler at detaljreguleringen avventer konklusjonene i kommuneplanarbeidet. <u>Utredningsbehov</u> - I planprogrammet listes det opp en rekke utredningsbehov. Det er særlig viktig at hele Lenaområdet nå ses under ett slik at virkningen av ulike tiltak kan vurderes opp mot de hensynene planarbeidet skal ivareta, og alternative løsninger utredes. Vi understreker at virkningen av nye tiltak skal utredes både hver for seg og samlet. <u>Medvirkning</u> - Vi savner en synliggjøring av hvordan grupper som krever ekstra tilrettelegging skal involveres, jf. pbl §5-1 og de rikspolitiske retningslinjene for barn og planlegging. I tillegg til kommunens ansvarlige instans for å ivareta barn og unges interesser, er eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd aktuelle samarbeidsparter i en slik tilrettelegging. Vi minner også om at krav om tilrettelegging for universell utforming og likestilling også gjelder for planprosessene. Dette innebærer bl.a. at plandokumentene som utformes må være lettleste og forståelige for ulike målgrupper og at det må tas hensyn til f.eks. innvandrergupper, med språktilrettelegging. <u>Varsel om oppstart</u>	Det inntas et punkt i planprogrammet under "Sentrale problemstillinger": <i>Det skal vurderes om det er hensiktsmessig å innta kommunedelplan for Lena inn i kommuneplanens arealdel.</i> Kapittel 6 revideres og punktene som er nevnt utbedres/legges til i nytt forslag til planprogram. Tas til etterretning. Tas til etterretning. Tas til følge. Det legges til et punkt under kap. 3 "<i>Informasjon og medvirkning i planarbeidet</i>" som beskriver hvordan grupper som krever ekstra tilrettelegging skal involveres i planarbeidet.

	<u>Juridisk bindende deler av planmaterialet - kart og bestemmelser</u> - Vi viser til vårt innspill til revidering av arealdelen med tre kommunedelplaner. Her peker vi på ulike forhold å være oppmerksom på ved utarbeiding av kommuneplan etter nytt lovverk. Rådene gjelder også for revidering av kommunedelplan for Lena. Det er viktig med presis bruk av arealformål og plan bestemmelser for å ivareta nasjonale og regionale hensyn. <u>Klima og energi</u> - Det er positivt at det legges opp til å styrke tettbebygd struktur, og at det gjøres forsøk på å finne muligheter for fortetting innenfor eksisterende byggesone. Arealplanlegging er kommunens viktigste verktøy i arbeidet med å oppnå en klimavennlig utvikling. Ved vurdering av nye byggeområder skal prinsippene i <i>Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging</i> legges til grunn. Fylkesmannen forventer at transportbehovet knyttet til foreslåtte endringer konkretiseres i konsekvensutredningen, og blir en sentral del av beslutningsgrunnlaget. Det er positivt at kommunen ønsker å tilrettelegge for gående- og syklende. Når det gjelder lokalisering av handel, skal <i>Fylkesdelplan for lokalisering av varehandel i Oppland</i> legges til grunn for planleggingen. Kommunen kan styre hvilken type handel de ønsker å tillate i sentrumsområdet, gjennom valg av arealformål og bestemmelser. Det er oppgitt i planprogrammet at det vurderes endringer for Vallejordet. Fylkesmannen peker på tidligere omfattende planprosess knyttet til utvikling av Vallejordet, med flere innsigelser og avklaring gjennom mekling, og forventer at videre utvikling her skjer i tråd med gjeldende reguleringsplan. Fylkesmannen forventer ellers at kommunens egen klima- og energiplan følges opp i kommunedelplanen. Overgang til miljøvennlige energiløsninger må ses som en del av klimaarbeidet. Det bør vurderes å sette krav om tilrettelegging for vannbåren varme for ny bebyggelse. <u>Jordvern og høy arealutnytting</u> - Det meste av arealene i og omkring Lena har svært god jordkvalitet. Fylkesmannen understreker derfor at jordvern må være et viktig moment ved vurdering av ny arealdisponering, noe kommunen også har lagt opp til. Det er positivt at å bevare og videreutvikle Østre Toten sin viktige rolle som matprodusent er en av de sentrale arealpolitiske strategier i planprogrammets pkt. 6.4. Vi minner om <i>St. meld. nr. 26 {2006-2007} Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand</i>, der det var et nasjonalt mål å halvere den årlige omdisponeringen av viktige jordressurser innen 2010. Dette innebar en årlig omdisponering på under 6 000 dekar. I <i>Meld. St. 9 {2011-2012} Landbruks- og matpolitikken</i> er jordvernmålet videreført. Det er også presisert i <i>Nasjonale</i>	Merknader til varsel om oppstart vurderes/konsekvensutredes i forbindelse med utarbeidelse av planforslag til 1. gangsbehandling.

forventninger til regional og kommunal planlegging {T-1497}. Hensynet til jordvernet må stå sentralt i all planlegging dersom dette målet skal nås.

Planlagt revisjon av kommunedelplan for Lena vil få direkte og indirekte konsekvenser for dyrket areal. Lena er som nevnt omgitt av jordbruksarealer med svært høy kvalitet og Fylkesmannen ser at det er utfordrende for kommunen å på den ene siden ha en restriktiv jordvern-/arealpolitikk og på den annen siden ha en offensiv bolig-/næringspolitikk.

Det er begrensa med areal for ny utbygging som ikke kommer i konflikt med jordvernhensyn. Derfor er det svært viktig å sikre høy arealutnytting av allerede avklarte byggeområder og av ev. nye som avsettes i denne prosessen. Bebygde arealer i sentrum må også utnyttes bedre, blant annet gjennom omforming og fortetting.

Fylkesmannen påpeker at høy arealutnytting innebærer både at det må bygges i flere etasjer og at det ikke kan legges til rette for parkering bare på bakken. Fylkesmannen forutsetter at planbestemmelser for ny kommunedelplan for Lena inneholder konkrete krav til arealutnyttelse. Det må stilles krav om nedre grense for arealutnyttelse i prosent bruksareal(% BYA). Det må videre stilles krav om bygging i mer enn en etasje, helst med krav om minimum antall boenheter pr. dekar byggeområde. Fylkesmannen vurderer at arealutnyttelsen minst bør være 6-8 boenheter pr. dekar byggeområde. Når det gjelder nye parkeringsarealer, må det stilles krav om utforming i flere plan eller som parkeringskjeller, og det bør settes maksimumskrav i tillegg til minimumskrav til antall parkeringsplasser. Fylkesmannen minner om at der det kan bli omdisponering av dyrka eller dyrkbar mark, skal det utredes alternativ som ikke medfører tap av slik mark. Fylkesmannen forventer at det for hvert enkelt område og samlet for kommunen blir utarbeidet en oversikt over planlagt omdisponering av dyrkbar og dyrkbar mark. Det må også utarbeides et arealregnskap der det går tydelig fram hvor mye areal og hva slags arealkvalitet de ulike arealformål vil legge beslag på.

Barn og unge, folkehelse og universell utforming

- Planprogrammet berører flere viktige momenter som angår disse temaene. Fylkesmannen ser det som positivt at boligbygging og fortetting i sentrumsområdet framheves som en sentral problemstilling. Fortetting av eksisterende tettsteder er i tråd med nasjonale føringer, gitt at det ikke går på bekostning av viktige miljøkvaliteter og at det sikres gode utearealer for lek og opphold jf. Miljøverndepartementets veileder *Fortetting med kvalitet (T-1267)*.

Ut fra *Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging* punkt 4c) skal kommunen utarbeide egne retningslinjer, bestemmelser eller vedtekter om omfang og kvalitet på arealer og anlegg av betydning for barn og unge. Fylkesmannen anbefaler at disse innarbeides som generelle bestemmelser til kommuneplanens arealdel. Kommunen bør også vedta rekkefølgekrav for å sikre etablering av lekeområder og grønnstruktur før nye byggeområder tas i bruk, jf. hjemmel i

pbl § 11-9 nr. 4. Fylkesmannen mener at det må utarbeides planbestemmelser der det stilles tydelige krav om ivaretagelse av lekemuligheter, også i tilknytning til fortetting, jf. *Rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesser i planleggingen punkt 5b*. Krav bør knyttes til både solforhold, arealstørrelser og avstand til utearealene, jf. hjemmel i pbl § 11-9 nr. 5. Vi viser til veilederen *Barn og unge og planlegging etter plan- og bygningsloven (T-1513)*.

Videre er det sentralt å tilrettelegge for at folk kan gå og sykle trygt til hverdagsgjøremål, dette vektlegges også i planprogrammet. Fylkesmannen forutsetter at utredning av ny arealbruk har dette som tema, og at nye forbindelser innarbeides i plan kartet der det er nødvendig.

Etterspørselen etter tilgjengelige boenheter vil øke framover, og Fylkesmannen forutsetter at ny boligbygging i sentrumsnære områder planlegges med utgangspunkt i at boligene skal bli tilgjengelige for alle. Dette kan sikres ved å stille krav i planbestemmelsene til arealdelen, om at alle boenheter skal være tilgjengelige fra inngangsplanet jf. hjemmel i pbl § 11-9 nr. 5.

Naturmangfold

- Fylkesmannen forventer at kommunen tar hensyn til naturverdier i sin planlegging, og unngår tiltak som kan føre til skade på naturmangfoldet i strid med forvaltningsmålene for naturtyper, økosystemer og arter etter §§ 4 og 5 i naturmangfoldloven. Vi gjør spesielt oppmerksom på Håiendammen som er en viktig naturtype, bekkedrag.

Vassdrag med strandsone

- Østre Toten kommune har et bevisst forhold til sine vassdragskvaliteter og har utarbeidet flere sentrale dokumenter/planer knyttet til temaet. "*Strategisk plan for vassdragsforvaltning*" vedtatt i april 2013 gir viktige føringer som vi forventer at innarbeides og videreføres i kommunedelplanen. I gjeldende kommuneplan er det gitt egne bestemmelser som ivaretar kvalitetene knyttet til storauren, og Fylkesmannen forventer at dette videreføres.

For å unngå uheldige inngrep i strand sone ber vi kommunen gi bestemmelser om byggeforbud langs vassdrag med hjemmel i pbl § 11-11 nr. 5, jf. pbl § 1-8.

Vi ber om at vann og vassdrag i kommunen gis arealformålet *Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone* jf. pbl § 11-7 nr. 6. Arealbrukskategorien bruk og vern av vassdrag med tilhørende strandsone kan omfatte tilhørende strandsone innover land så langt arealet der står i direkte sammenheng med vassdraget og arealbruken der. I praksis betyr dette at arealbrukskategorien kan brukes til å ivareta byggeforbud langs vassdraget, kantvegetasjon og friluftslivsinteresser i tilknytning til vassdraget. Dette kan bidra til å gjøre prioriteringene og forvaltningen knyttet til vassdragskvalitetene mer oversiktlig og forutsigbar.

		Vi ber også om at det i planen gis bestemmelser om bevaring av kantvegetasjon langs vassdrag jf. pbl § 11-11 nr. 5, som et ledd i det viktige arbeidet med å forbedre vannkvaliteten i det sterkt belastede vassdraget Lena elv. Vi gjør oppmerksom på at kommunen kan gi generelle bestemmelser om miljøkvalitet etter pbl § 11-8 nr.6 for nærmere angitte områder. Bestemmelsene kan for eksempel gjelde vannkvalitet og hensyn til arter og naturtyper. <u>Vann og avløp</u> - Kommunen vurderer å flytte administreringen av Lena avløpsanlegg til Skreia avløpsanlegg. Fylkesmannen forutsetter at kommunen involverer sin vann- og avløpsseksjon i planleggingen. Plassering av avløpsanlegg kan være konfliktfylt med tanke på ulemper for omgivelsene. Det er nyttig å benytte slike overordnede prosesser for å få en helhetlig vurdering av lokalisering, behov og kapasitet. <u>Støy</u> Fylkesmannen forventer at <i>Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen T-1442/2012</i> legges til grunn for planarbeidet og innarbeides i plankart og bestemmelser.	
3	Statens vegvesen	<u>Planprogrammet</u> - Statens vegvesen stiller spørsmål ved om kommunen bør vurdere å ta inn kommunedelplan for Lena i kommuneplanens arealdel og heller gjennomføre områderegulering av tettsteder der behovet er større for mer detaljerte bestemmelser. - Statens vegvesen forutsetter at det gjøres en konsekvensutredning av alle nye byggeområder og av planforslaget som helhet, og om endringer vil ha trafikale konsekvenser for fylkesvegnettet. Behov for trafikkanalyse må vurderes. <u>Varsel om oppstart</u> <u>Samordnet bolig- areal- og transportplanlegging</u> - Det forventes at statlige planretningslinjer for samordnet bolig- areal- og transportplanlegging legges til grunn i arbeidet. Det er viktig å utnytte fortettingspotensialet i sentrum av Lena før det åpnes for nye byggeområder. - Det er noe uklart hva som menes med å knytte randområdene opp mot sentrum. Områdene som er nevnt ligger inntil 2km fra sentrumskjernen, og er dermed i gå- og sykkelavstand. Det er viktig at det legges godt til rette for at transport mellom sentrum og disse områdene i størst mulig grad kan skje til fots og på sykkel.	Det inntas et punkt i planprogrammet under "Sentrale problemstillinger": <i>Det skal vurderes om det er hensiktsmessig å innta kommunedelplan for Lena inn i kommuneplanens arealdel.</i> Konsekvensutredning vil bli gjennomført. Merknader til varsel om oppstart vurderes/konsekvensutredes i forbindelse med utarbeidelse av planforslag til 1. gangsbehandling.

Lokalisering av handel og næringsvirksomhet

- Lokalisering av områder for handel og arealgrenser for kjøpesentre, må være i tråd med Fylkesdelplan for lokalisering av varehandel i Oppland, og anbefaler at det legges rammer for handel med ulike varetyper.
- I planprogrammet åpnes det for å diskutere utvidelse av forretningsarealet på Vallejordet.

Transportsystem og trafiksikkerhet

- Vegvesenet forutsetter at videre utvikling av Vallejordet skjer i henhold til vedtatt reguleringsplan.
- Fremtidig trasé for fv33 fra Lena til Skreia må konsekvensutredes, enten gjennom kommuneplan eller reguleringsplan.
- Det foreligger vedtatt reguleringsplan for fv 244 Miljøgate Lena, og de delene av planen som omfatter Silogata og rundkjøring i Lena er ferdig utbygd. Det ligger ikke inne midler for fullføring av prosjektet i gjeldende handlingsplan for fylkesveger.
- Tilrettelegging for gående og syklende bør vektlegges i planarbeidet. Det anbefales at eksisterende og framtidige tiraseer for gang- og sykkelveger tas inn i plankartet for å synliggjøre sammenhengen i gang- og sykkelvegnettet.
- Ut i fra trafiksikkerhet anbefales det at det gis rekkefølgebestemmelser som sikrer etablering av trafiksikker atkomst til nye byggeområder.
- Det anbefales å differensiere parkeringskrav avhengig av type virksomhet og nærhet til sentrum, og fastsette maksimumskrav i tillegg til minimumskrav for antall parkeringsplasser i sentrum. Det bør også settes krav til sykkelparkering.

Støy

- Vegvesenet anmoder om at Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012) legges til grunn for planarbeidet og rød og gul støysone langs fylkesvegene innarbeides i plankartet, og at det gis bestemmelser som ivaretar hensynet til støy.
- I planprogrammet er boliger i 1. etasje i sentrum tatt opp som en problemstilling. Dette må vurderes konkret ut fra støyforholdene. Støyretningslinja (T-1442/2012) åpner for å definere avviksområder i sentrumsområder der man kan tillate høyere grenseverdier for støy. Ut fra de eksemplene på kriterier for avviksområder som er nevnt i veileder til støyretningslinja, ser vegvesenet ikke at dette er aktuelt for Lena.

Bestemmelser og retningslinjer

- Vegvesenet ber om at det tas inn bestemmelser om byggegrenser og avkjørselsholding for fylkesveg.

4	Norges vassdrags- og energidirektorat	<u>Planprogrammet</u> - Ingen spesielle kommentarer. <u>Varsel om oppstart</u> - NVE har oppdatert sine retningslinjer 2/2011 som heter "Flaum- og skredfare i arealplanar". Her er det dokumentasjon knytta til NVEs ansvarsområder og de prosesser NVE forventer finner sted i en kommunedelplanprosess.	Merknader til varsel om oppstart vurderes/konsekvensutredes i forbindelse med utarbeidelse av planforslag til 1. gangsbehandling.
5	Direktoratet for mineralforvaltning	<u>Planprogrammet</u> - Ingen spesielle kommentarer. <u>Varsel om oppstart</u> - DMF kan ikke se at den foreslåtte kommunedelplanen for Lena kommer i konflikt med noen registrerte mineralressurser av regional eller nasjonal verdi.	
	Innbyggere, lag og foreninger	Merknader til varsel om oppstart og forslag til planprogram	Administrasjonens kommentar
6	Naturvernforbundet i GLT	<u>Planprogrammet</u> - Naturvernforbundet er ikke kjent med at noen av temaene i forslaget til planprogram berører naturmangfold og naturverdier i vesentlig grad, men vil ha dette for øyet i senere faser av planarbeidet. <u>Varsel om oppstart</u> - Et svært viktig anliggende er hensynet til framtidig klima. Det er spesielt viktig at all planlegging har som utgangspunkt at det skal finnes løsninger som minimerer biltrafikk, både over kortere og lengre avstander. Dette hensynet må være førende for plassering av både offentlige institusjoner og boligbygging. Likeledes er det viktig å finne løsninger som stimulerer til bruk av offentlig kommunikasjon, sykkel og eventuelt gang. En kan spørre om sentralisering av kommunens helsetjeneste på ett sted (Lena) tjener denne hensikten. - Naturvernforbundet er også opptatt av det ikke bygges ned dyrket mark. Naturvernforbundet er kjent med at det i gjeldende planer er avsatt et areal av det i jordbrukssammenheng svært verdifulle Vallejordet til andre formål, og henstiller om at det gjøres en ny vurdering av om det	Merknader til varsel om oppstart vurderes/konsekvensutredes i forbindelse med utarbeidelse av planforslag til 1. gangsbehandling.

		kan finnes andre løsninger som ivaretar framtidig matsikkerhet på en bedre måte.	
7	Lena gårdeierforening	<u>Planprogrammet</u> Ingen spesielle kommentarer. <u>Varsel om oppstart</u> - Den nye omkjøringsvegen fra Lillo til Lena har blitt et veldig positivt bidrag til å bedre trafikkavviklingen i Lena. Imidlertid er det en flaskehals i svingen mellom avkjøringa til Felleskjøpet og inn til stasjonsområdet. Her er det for smalt til at 2 store kjøretøy kan møtes. Her må det gjøres noe for det skjer et uhell. - Den nye rundkjøringa ble veldig fin, men her er det også en flaskehals. Mellom Grand og Lena jernvare er det akkurat litt for smalt på fortauet til at de som rydder snø kommer fram. Avstanden burde vært en halv meter bredere. Dette er ingen stor jobb, så dette bør det gjøres noe med før neste vinter. - Det har vært litt delte innspill på Meierigata. Gårdeierforeningen mener at den ikke må stenges med bom, men fortsatt være åpen for trafikk. Eventuelt skiltes enveiskjørt. - Rundkjøringene ved Coop og i Lillo bør beplantes. De bør også bli noe pent å se på, slik som den nye rundkjøringa i sentrum. - Lenagata bør få et lag med ny asfalt, siden det er mye som tyder på at miljøgata er litt frem i tid. - Noen gårdeiere har markert sin misnøye med å bli belastet for rydding og bortkjøring av snøen. Dette må det finnes en løsning på, for vi kan ikke ha det slik at snøen bare blir liggende der. Gårdeierforeningen mener at kommunen/vegvesenet må ta ansvaret for dette. Gårdeierne rydder og fjerner snøen som kommer ovenfra på fortauene, men den som kommer fra veibanen vil vi ikke ta ansvar for å fjerne/kjøre bort. - Lena er heldig stilt med mange parkeringsplasser. Her må det gjøres alt man kan for å unngå parkeringsavgift i fremtida.	Merknader til varsel om oppstart vurderes/konsekvensutredes i forbindelse med utarbeidelse av planforslag til 1. gangsbehandling.
8	Lena handelsstands forening	<u>Planprogrammet</u> Ingen spesielle kommentarer. <u>Varsel om oppstart</u>	Merknader til varsel om oppstart

	- Vallehagen har stort potensial. Parken inn mot vegen kan brukes til en butikk med tilknytning til Valle, for eksempel med salg av varer som er produsert på Toten. Butikken som allerede eksisterer på Valle kunne med fordel flyttes nærmere gata, evt. med et serveringssted med mat med produkter fra Toten. Det er viktig at det skjer langs vegen slik at vi fortetter Lena. - Hommelstadgården er i utgangspunktet en flott bygning med mye historie. Den burde bli pusset opp i samme stil som den er. Den er med på å gi Lena et særpreg og en identitet. Vi har behov for å ta vare på noe av det som har vært med på å forme Lena, men likevel tenke nytt. - Det er bra med forretninger i første etasje og kontorer og leiligheter i de neste etasjene. Parkering under bakken. - "TKE"-bygget må få et løft. Dette er en bygning som er et bindeledd mellom Silogata og Lenagata. Denne bygningen er viktig for å knytte Audheimgården, med sine betydningsfulle forretninger, sammen med Lena. Det trengs oppussing med mulighet for forretninger i første etasje og kontorer og leiligheter i de neste etasjene. Et hotell er ikke noen dum ide. Parkeringshuset som er i bakgården burde kunne nyttes mer i den sammenheng. Om Rema 1000 flytter opp på Vallejordet er også den bygningen et potensielt hotell. - Retter vi blikket mot Kinogata er det store muligheter for utvikling. Dersom Lena bad rives er tomta et fint område som kan bygges ut som et lite kjøpesenter. Også her tenker foreningen butikker i første etasje og kontorer og leiligheter i de neste etasjene. Parkering under bakken. Dette kan dra Lena Videregående skole, Totenhallen og kunstgraset "nærmere" Lena sentrum. Det vil være lettere å få «slust» de besøkende på de nevnte stedene ned i Lena sentrum. - Når kunder kommer kjørende inn i Lena via den nye omkjøringsvegen trengs det et triveligere og mer levende syn som møter dem. Et forslag kan være å plante lind langs Felleskjøpet sin langside. Det vil "myke opp" inntrykket noe. - En annen ide foreningen har tenkt på en stund er å bygge en restaurant på taket av kornsiloen. Den skulle ha glass på alle sider så folk kunne se de vakre Totenbygdene mens de samtidig fikk smake mat produsert på Toten! Tenk for et trekkplaster det ville vært! Med glassheis på utsiden så folk kunne nyte turen opp. Tenk å ha konserter der oppe. Kanskje kulturhus på toppen. - Stasjonsområdet har et unikt uttrykk. Bygningene er med på å gi Lena dette særpreget som er nevnt tidligere. Lena oppsto pga jernbanen og dette bør vi understreke i videre utførelse av tettstedet. Ser for oss en møteplass/spisested ved siden av rundkjøringa. Omtrent på den nye anlagte grusplassen. Her kunne aktivitetene på torget vært innlemmet. Plassen burde ha et preg av Toten. Gjerne med innslag av jernbanen. Hva med et lite modell-lokomotiv som kan kjøre rundt oppe under taket på restauranten? - Vi har fått inn ønsker og innspill fra ungdommer om treningsutstyr/aktivitetsutstyr som kunne vært fint å få inn. Parken kan med fordel innskrenkes noe. Gjerne med parkeringsplasser i ytterkant, rundt parken. - Mellom Syskrinet og Nordea støtter foreningen forslaget om å sette opp et nytt forretningsbygg inntil Lenagata. - I de gamle bakerilokalene til Kjelstad kunne vi ønske at Nordhagen slakteri kunne flytte inn. Gjerne med et utsalg mot Narumsgården. Dette ville skape entusiasme for lokalprodusert mat.	vurderes/konsekvensutredes i forbindelse med utarbeidelse av planforslag til 1. gangsbehandling.

9	Østre Toten idrettspark	<u>Planprogrammet</u> - Østre Toten idrettspark ser det som helt nødvendig og knytte til seg mer areal for nåværende aktiviteter og ikke minst mulighetene for utvikling av anleggene. Nye fritids- og idrettsaktiviteter vil også kunne få plass på et utvidet anlegg. Dette er viktig for å møte fremtidens krav til nye og bedre anlegg. Østre Toten idrettspark ønsker at området sørøst for Totenhallene og kunstgressbanen reguleres og avsettes til idrettsformål. Det er naturlig at området mot avlastningsvegen og ned mot Felleskjøpet inngår i denne. Dette området bør i sin helhet reguleres til idretts- og fritidsformål. Østre Toten kommune vil da også kunne få en mulighet til å samle andre fritidsaktiviteter til idrettsparken. Skulle området bli regulert til andre formål, vil sannsynligheten være stor for at anleggene om noen år ikke tilfredsstillende morgendagens krav og utvikling. <u>Varsel om oppstart</u> - ØTIP vil også rette søkelyset mot nåværende parkeringsplass og adkomstmulighetene til både idrettsanleggene og LVG. Parkeringsplassen har i dag store mangler og representerer også en stor utfordring(fare) i forhold til sikkerhet for brukerne. Nevner noen mangler: - Ikke fast dekke - Ikke lyssatt - Mangler system for bilparkering - Veg til bilverksted ikke gjort i stand - Avrenning fra plassen skaper store renholds utfordringer for ØTIP. - Gang- og tilførselsveger fra bussholdeplassen ikke tilfredsstillende	Temaet tas inn under punkt 1.2 i planprogrammet; "<i>Sentrale problemstillinger</i>". Merknader til varsel om oppstart vurderes/konsekvensutredes i forbindelse med utarbeidelse av planforslag til 1. gangsbehandling.
10	Guri Westby Haugen	<u>Planprogrammet</u> Ingen spesielle kommentarer. <u>Varsel om oppstart</u> - Det viktigste er at Lena fortsatt blir et handelssentrum, - og hvordan få til det? - Handelsstanden må samarbeide. - Gårdeierforeningen må ha konkrete innspill til hvordan samarbeide om tiltak i Lena. - Kan man enes om en så banal sak som at ansatte i forretningene ikke må okkupere parkeringsplasser som kundene skal bruke? - Utvikle gode parkeringsmuligheter i sentrum. Gratis! (til de som handler) - Bruk av parkeringsplasser? Bør ikke brukes til lagring av snø! - Langtidsparkering utenfor selve sentrum (til de som jobber). - Fellesprosjekt om å trekke attraktive forretninger til Lena, -her trengs en strategi. Hva kan vi samarbeide med kommunen om? - Hva med bade plass "Oase" i Lenaelva? - Skøytebane i Lena park, -samt musikkpaviljong og lekeareal.	Merknader til varsel om oppstart vurderes/konsekvensutredes i forbindelse med utarbeidelse av planforslag til 1. gangsbehandling.

		- Rulleskøytebane/skatebord-bane og klatrevegg? Scene? - Bygging av små rimelige boliger/hybelleiligheter for skoleungdom og andre i etableringsfasen - "Tettere" sentrum med uteservering, restaurant kaffe-bar.	
11	Hans Petter Hveem	<u>Planprogrammet</u> Ingen spesielle kommentarer. <u>Varsel om oppstart</u> - En bør ha i tankene mulighet for utescene i forbindelse med parkområdet. - Noen nevnte hotell/serveringssted, og da ville det vært ypperlig med lokale for mindre arrangement i tilknytning til dette. - Gangveiforbindelse mot nytt helse- og omsorgssenter på Labo bør planlegges langs korteste og minst kuperte trasé over Hegge.	Merknader til varsel om oppstart vurderes/konsekvensutredes i forbindelse med utarbeidelse av planforslag til 1. gangsbehandling.
12	Per Einar Starum	<u>Planprogrammet</u> Ingen spesielle kommentarer. <u>Varsel om oppstart</u> - Eier eiendommen 170/12 Lenagata 2. Den er i reguleringsplanen regulert til boligformål. Dette har nok min far som eide eiendommen før, ikke fått med seg. Den har siden 1895 vært en kombinert næring og boligeiendom. Den blir fremdeles brukt til begge deler. Ber derfor om at den blir regulert om til kombinert bolig/næring ved den nye reguleringen av Lena sentrum. Eiendommen har en utkjøring til Lenagata som kan by på utfordringer. Vegvesenet sa de skulle få til en ny utkjørsel sammen med naboeiendommen 184/96. Utsagnet om dette kom samtidig som rundkjøringa ble laget. Ber derfor om at en ny utkjøring blir regulert inn som det den gang var planlagt.	Merknader til varsel om oppstart vurderes/konsekvensutredes i forbindelse med utarbeidelse av planforslag til 1. gangsbehandling.